

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică didactică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0109 Antropologie și etică						
2.2 Titularul activităților de curs	Călin Săplăcan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Călin Săplăcan						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Df/op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					6
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					2
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		42			
3.8 Total ore pe semestru		98			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea și înțelegerea la nivel antropologic a: conceptului de frontieră ca paradigmă de lectură; a conceptelor și teoriilor creaționiste, evoluționiste și psihanalitice, precum și a conceptului de „Om creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu„. - Explicarea diferențelor dintre creație și creaționism; dintre evoluție și evoluționism - Cunoașterea implicațiilor antropologice în etică (sărăcie, handicap, sexualitate, etc.) • Abilități <ul style="list-style-type: none"> - Reflecții privind tipurile de antropologii utilizate în etică - Aplicarea perspectivelor antropologice în rezolvarea problemelor etice • Competențe <ul style="list-style-type: none"> - Formarea și consolidarea unor atitudini critice privind raportul dintre antropologie și etică
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea perspectivelor antropologice și etice creștine la nivel pastoral • Abilitatea de a utiliza raportul dintre antropologie și etică în evaluarea unei disertații

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul de antropologie și etică pune bazele legăturii dintre faptul de a deveni subiect și cel al acțiunii.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Prima parte</i> pune bazele unei metodologii, pornind de la conceptul de frontieră, care apare ca figură a originii care se actualizează în dedublări multiple, trebuind să facă față returului la unul. - <i>A doua parte</i>, este dedicată antropologiei care este tratată din triplă perspectivă dialogală : biologică (perspectivă darwiniană), psihologică (perspectivă lacaniană) și teologică (omul est creat după imaginea lui Dumnezeu, iar Isus Cristos este cel în care este perfect realizată veritabila umanitate). - <i>A treia parte</i>, prezintă locurile în care imaginea omului, creat după chipul lui Dumnezeu, este afectată: fracturi și diviziuni (violența, sărăcia, Sida, etc.), handicapul, noile tehnologii

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>Curs 1. Frontiera ca paradigmă</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontiera ca separare și diferențiere - frontiera ca legătură - frontiera ca pasaj <p>BEAUCHAMP, Paul. <i>Création et séparation. Etude exégétique du chapitre premier de la Genèse</i>. Paris, Cerf, 2005.</p> <p>DORION, Henri. <i>Eloge de la frontière</i>. Québec, Editions Fides, 2006.</p> <p>SĂPLĂCAN, Călin. <i>Langages et frontière. Perspectives de lecture théologique</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2014.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 2. Limbaj și frontieră</p> <ul style="list-style-type: none"> - limbajul faptelor - limbajul valorilor <p>JANIK A. et S. TOULMIN S. <i>Viena lui Wittgenstein</i>, Humanitas, București 1998, p. 117-160.</p> <p>SĂPLĂCAN, Călin. <i>Langages et frontière. Perspectives de lecture théologique</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2014.</p>	Prelegerea, dialogul	

WITTGENSTEIN, Ludwig., <i>Tractatus logico-philosophicus</i> , Humanitas, București, 2012.		
<p>Curs 3. Ce mai este omul?</p> <ul style="list-style-type: none"> - clarificări conceptuale - conflicte de valori <p>SĂPLĂCAN, Călin. „Ce mai este omul? Clarificări conceptuale și conflicte de valori., in <i>Studia UBB Bioethica</i>, LVI, 1, 2011, p.7-11.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 4. Evoluție și Evoluționism</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea zonelor de conflict - conceptul de evoluție - conceptul de evoluționism <p>FLONTA M. Darwin și după Darwin. Studii de filozofie a biologiei. , Humanitas, București, 2010.</p> <p>IOAN PAUL II, „Quelle est la position de l’Eglise vis à vis de la théorie de l’évolution des espèces ?” http://www.hominides.com/html/theories/jean_paul_evolution.php</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 4. Creație și creaționism</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea zonelor de conflict - conceptul de creație - conceptul de creaționism <p>FACCHINI, Fiorenzo. „<i>Evolution et création, faut-il choisir?</i>” in <i>Résurrection</i>, nr.135-136, Paris.</p> <p>GOULD, Stephen Jay. <i>Et Dieu dit : « Que Darwin soit ! »</i>, Seuil, Paris, 2000.</p> <p>MALDAME, Jean Michel. <i>Création et créationisme</i>, Ed. jésuites, Namur, 2014.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 5. Nașterea subiectului uman (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lumea fuzională și imaginară - identificare simbolică <p>LACAN, J. <i>Ecrits</i>, Paris, Seuil, 1966, pp.53, 548.</p> <p>SĂPLĂCAN, Călin. <i>L'image du corps. Essai d'une anthropologie en dialogue</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2014.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 6. Nașterea subiectului uman (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lumea fuzională și imaginară - identificare simbolică - castrare simbolică - interzisul <p>SĂPLĂCAN, Călin. <i>L'image du corps. Essai d'une anthropologie en dialogue</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2014.</p> <p>THEVENOT, Xavier. <i>Ethique pour un monde nouveau</i>, Paris, Salvator, 2005, p.235.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 7. Omul imagine a lui Dumnezeu (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - raportul antropologie-cristologie - Isus Cristos, imagine a lui Dumnezeu <p>ȘELARU, Sorin. „Imago Dei fondement de l’anthropologie théologique,, in <i>Journal for Interdisciplinary Research on Religion and Science</i>, No. 5, July 20 09.</p> <p>GERADON (DE), Bernard. „L’homme à l’image de Dieu” in <i>NRT</i> 80/7, 1958.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>8. Omul imagine a lui Dumnezeu (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - demnitatea fiecărei persoane - umanitate veritabilă și false „idealuri,, ale umanității <p>CONSEIL OECUMNIQUE DES EGLISES. „Perspectives chrétiennes sur l’anthropologie théologique,, in <i>Foi et constitution</i> nr. 199.</p> <p>COMMISSION THEOLOGIQUE INTERNATIONNALE. <i>Communion et service : la personne humaine créée à l’image de Dieu</i>, 2004. http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/cti_documents/rc_con_cf</p>	Prelegerea, dialogul	

aith_doc_20040723_communion-stewardship_fr.html		
<p>Curs 9. Fracturi și diviziuni (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - violența <p>WENIN, A. <i>La violence dans la Bible</i>. Paris, DDB, 2008.</p> <p>BORDEYNE, Philippe, „<i>La référence à la vulnérabilité en éthique de la santé : défis et chances pour la foi chrétienne</i>„, in <i>Revue d'éthique et de théologie morale</i>, 2006/2 n°239, p. 45-75.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 10. Fracturi și diviziuni (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sărăcia - Sida <p>CASTILLO, Monique. „<i>Vers une éthique de la fragilité</i>” in <i>ADAPT</i>, 6 Décembre 1994.</p> <p>SOULET, Marc-Henry. „<i>Reconsidérer la vulnérabilité</i>„, in <i>Empan</i>, 2005/4 nr. 60, p. 24-29.</p> <p>CONSEIL OECUMNIQUE DES EGLISES. „Perspectives chrétiennes sur l’anthropologie théologique„, in <i>Foi et constitution</i> nr. 199.</p>		
<p>10 Handicapul (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identitatea și diversitatea <p>HONNETH Axel. « Visibilité et invisibilité. Sur l'épistémologie de la « reconnaissance » », in <i>Revue du MAUSS</i>, 2004/1 no 23, p. 137-151.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 11. Handicapul (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handicapul și norma perfecțiunii - Handicapul : o perspectivă întrupată <p>MOATI Serge & GARDOU Charles. « Ripostes à l'exclusion » in <i>Reliance</i>, 2007/3 n° 25, p. 18-24.</p> <p>CONSEIL OECUMNIQUE DES EGLISES. „Perspectives chrétiennes sur l’anthropologie théologique„, in <i>Foi et constitution</i> nr. 199.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 12. Noile tehnologii (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Progresul geneticii – implicații și opțiuni <p>CLERET DE LANGAVANT, Ghislaine. <i>Bioéthique : méthode et complexité</i>, Quebec, PUQ, 2001, p. 54-60; 68-70.</p> <p>CONSEIL OECUMNIQUE DES EGLISES. „Perspectives chrétiennes sur l’anthropologie théologique„, in <i>Foi et constitution</i> nr. 199.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 13. Noile tehnologii (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Progresul cercetării asupra inteligenței artificiale - implicații și limite <p>CLERET DE LANGAVANT, Ghislaine. <i>Bioéthique : méthode et complexité</i>, Quebec, PUQ, 2001, p. 54-60; 68-70.</p> <p>CONSEIL OECUMNIQUE DES EGLISES. „Perspectives chrétiennes sur l’anthropologie théologique„, in <i>Foi et constitution</i> nr. 199.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 14. Bilanț și evaluarea parcursului.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Bibliografie</p> <p>WITTGENSTEIN L., <i>Tractatus logico-philosophicus</i>, Humanitas, București, 2012</p> <p>SĂPLĂCAN, Călin. <i>Langages et frontière. Perspectives de lecture théologique</i>, Cluj-Napoca, PUC, 2014.</p> <p>IOAN PAUL II, „Quelle est la position de l’Eglise vis à vis de la théorie de l’évolution des espèces ?” http://www.hominides.com/html/theories/jean_paul_evolution.php</p> <p>CONSEIL OECUMNIQUE DES EGLISES. „Perspectives chrétiennes sur l’anthropologie théologique„, in <i>Foi et constitution</i> nr. 199.</p> <p>COMMISSION THEOLOGIQUE INTERNATIONNALE. <i>Communion et service : la personne humaine créée à l’image de Dieu</i>, 2004. http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/cti_documents/rc_con_cfaith_doc_20040723_communion-stewardship_fr.html</p>		
8.2 Seminar	Metode de predare	Observații

Sem. 1 Prezentare seminar și împărțire sarcini - Responsabilitate în abordare - Moduri de pregătire	dialog	
Sem. 2 Metode de abordare în antropologie - Frontiere de limbaj - Frontiere antropologice	Analiză de text și dezbaterre	
Sem. 3 Perspective biologice în antropologie (Evoluție & Evoluționism) - Creation: Ch. Darwin: Originea speciilor (film documentar) - derive evoluționiste - importanța dialogului teologie-biologie	Vizionare documentar video: analiză și dezbaterre	
Sem. 4 Perspective psihanalitice în antropologie (Freud & Lacan) - Sigmund Freud (documentar) - derive psihanalitice - importanța dialogului teologie-psihanaliză	Vizionare documentar video: analiză și dezbaterre	
Sem. 5 Perspective teologice în antropologie (Creație & Creaționism) - Prin gaura de vierme. Există un Creator? (documentar Discovery) - derive creaționiste - importanța dialogului teologie-biologie	Vizionare documentar video: analiză și dezbaterre	
Sem. 6 Omul ca imagine a lui Dumnezeu - analogia de ființă - analogia relațională - alte perspective de interpretare - locul umanității în ansamblul creației	Analiză de texte și dezbaterre	
Sem. 7: Metode de abordare în etică - Complexitatea situațiilor - Pluralismul etic	Analiză de text și dezbaterre	
Sem. 8 Perspective etice (Violența) - locul violenței în lume - forme de violență - originea violenței - violența și pacea	Analiză de texte și dezbaterre	
Sem. 9 Perspective etice (Sărăcia) - locul sărăciei în lume - forme de sărăcie - sărăcie și excludere socială - sărăcie și justiție socială	Analiză de texte și dezbaterre	
Sem. 10 Perspective etice (Handicapul) - identitate și diversitate - handicap și norma perfecțiunii - handicap și reflecție teologică	Analiză de texte și dezbaterre	
Sem. 11 Perspective etice (Sexualitatea) - deplasări socioculturale - violență și sexualitate	Analiză de texte și dezbaterre	
Sem. 12 Perspective etice (Mediul) - poluarea - omul și natura - mediu și reflecție teologică	Analiză de texte și dezbaterre	
Sem. 12: Perspective etice (Noile tehnologii - genetice) - noile tehnologii NBIC - la frontierele umanului - vocația omului de a fi după chipul și asemănarea lui Dumnezeu	Analiză de texte și dezbaterre	
Sem. 14 Bilanț		
Bibliografie André WENIN. <i>La Bible ou la violence surmontée</i> , Paris, DDB, 2008. Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace. <i>Compendiu de doctrină soială a Bisericii</i> , Iași, Sapientia, 2007,		

p.106-115.

Elio SGRECCIA. *Manuel de bioéthique. Les fondements de l'éthique biomédicale*. Paris, Mame/Edifa, 2004, p.817-835.

Mondher KILANI. *Introduction l'anthropologie*. Lausanne, Payot, 1992.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea metodei, a conceptelor și teoriilor, - capacitatea de a dezvolta o argumentație proprie (opinii și convingeri personale) în raport cu temele studiate	Colocviu	50%
	- participarea activă la curs	Verificare continuă	10%
10.5 Seminar/ laborator	Activitate seminar	Verificare continuă	20%
	Referate/eseuri/traduceri/ proiecte,etc.		20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> definirea conceptelor (teoriilor) prezentate: frontieră, creație/creaționism, evoluție/evoluționism, omul, imagine a lui Dumnezeu; implicații practice ale raportului antropologie/etică participarea la minim 90% din seminarii			

Data completării

15.03.2024

Semnătura titularului de curs

Călin Săplăcan

Semnătura titularului de seminar

Călin Săplăcan

Data avizării în departament

22.05.2024

Semnătura directorului de departament

Marius Furtună